یارب آن ساعت که جان بر لب رسد — چشم پژمرده بتاب تب رسد

جان جانم را ز خود آگاه کن — لطف خویشم همدم و همراه کن

شربت شهد شهادت نوشیم — خلعت فضل کرامت پوشیم

چون ندارم در دو عالم جز تو کس — هم با نعامت مرا فریاد رس

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة والسلام
علی رسوله محمد وعلی آله واصحابه اجمعین مسئله بدانکه ایمان
اقرار کردن است بزبان یعنی گفتن کلمهٔ طیبه
لا اله الا الله محمد رسول الله و باور داشتن معنی این
کلمه بدل که خدای تعالی یکی است و محمد رسول الله فرستادهٔ

وی است سوال اگر ترا پرسند که ارکان ایمان چند است
جواب بگو دو است الاقرار باللسان وتصدیق بالقلب
سوال اگر ترا پرسند که احکام ایمان چند است جواب بگو هفت
است اول هر که ایمان آرد از کشتن واسیر کردن ومال
او را مباح گرفتن واو را بی جهت شرع رنجانیدن
وبرده گان بردن روا نباشد واین پنج حکم تعلق بدنیا
دارد ودو حکم دیگر تعلق بآخرت دارد اول هرگز با
رود از عذاب ابدی دوزخ خلاصی یابد ودیگر آنکه عاقبت
جای او در بهشت باشد سوال اگر ترا پرسند که شرایط
ایمان چند است جواب بگو هفت است اول ایمان بغیب
آوردن دوم علم غیب را خاصه حق تعالی دانستن
سیوم باختیار خود ایمان آوردن چهارم حلال را حلال

خدای تعالی را حلال دانستن پنجم حرامهای خدای تعالی
را حرام دانستن ششم از عذاب حق تعالی ترسیدن
هفتم برحمت حق تعالی امیدوار بودن سوال اگر ترا
پرسند که شرط وجوب ایمان چیست جواب بگو عقل و بلوغ
و شرط وجوب همه طاعتها ایمان است سوال اگر ترا
پرسند که حقیقت ایمان چیست یا دین چیست یا اسلام
چیست یا مسلمانی چیست جواب بگو قبول کردن همه
فرمانهای خدای تعالی را ایمان مفصل این است امنت
بالله وملائکته وکتبه ورسله والیوم الآخر والقدر
خیره وشره من الله تعالی والبعث بعد الموت
ایمان مجمل این است امنت بالله کما هو باسمائه
وصفاته وقبلت جمیع احکامه اگر ترا پرسند

که فرایض شریعت چند است جواب بگو پنج است اول
کلمهٔ شهادت گفتن دوم پنج وقت نماز گذاردن
سیوم روزهٔ ماه مبارک رمضان داشتن چهارم زکوة
مال دادن پنجم حج گذاردن هر کرا توانائی زاد و راحله
باشد سوال اگر ترا پرسند که واجبات شریعت چند است
جواب بگو هفت است اول صدقهٔ فطر دادن دوم
قربانی کردن سیوم نماز وتر گذاردن چهارم نفقهٔ ذوالا
رحام دادن پنجم خدمت مادر و پدر کردن ششم زن
خدمت شوهر خود کردن هفتم عمره بجا آوردن سوال
اگر ترا پرسند که سنت اسلام چند است جواب بگو هفت
است اول ختنه کردن دوم موی لب گرفتن سیوم موی
بینی کندیدن چهارم ناخن چیدن پنجم موی سر تراشیدن

ششم

ششتم موی بغل گرفتن هفتم موی زیر ناف دور کردن
سوال اگر ترا پرسند که احکام شریعت چندست جواب
بگو هشت است اول فرض دوم واجب سیوم سنت
چهارم مستحب پنجم حلال ششتم حرام هفتم مکروه
هشتم مباح مسئله بدانکه در طهارت چهار چیز فرض است
اول روی شستن از بن موی پیشانی تا زیر زنخ
و از نرمهٔ گوش تا نرمهٔ گوش دیگر دوم هر دو دست
را شستن تا بالای آرنج سیوم ربع سر مسح کردن
چهارم هر دو پای را شستن تا بالای شتالنگ مسئله
بدانکه در طهارت ده چیز سنت است اول استنجا
کردن دوم بسم الله گفتن یعنی بسم الله العظیم
والحمد لله علی دین الاسلام الاسلام حق والکفر

باطل سیوم هر دو دست را تا بند شستن چهارم مسواک
کردن پنجم آب در دهن کردن ششم آب در بینی کردن
هفتم خلال ریش کردن هشتم خلال انگشتان دست
و پای کردن نهم مسح هر دو گوش کردن دهم هر عضو را
سه بار شستن مسئله بدانکه در طهارت شش چیز مستحب است
اول نیت کردن دوم بترتیب وضو ساختن سیوم هر عضو را
پیاپی شستن چهارم اول عضو راست را شستن پنجم
تمام سر مسح کردن ششم مسح گردن کردن مسئله
بدانکه شکنندهای وضو بیست چیز است هفت از پیش
اول بول دوم ودی سیوم مذی چهارم آب منی پنجم
سنگ ریزه ششم خون حیض هفتم خون استحاضه
و سه چیز دیگر از پس ظاهر می شود اول غایط دوم باد

سیوم کرم و ده چیز دیگر که از غیر پیش و پس است
اول خون روان دوم ریم روان سیوم زرد آب روان
چهارم قی پر دهان پنجم خنده قهقه بالغ در نمازی که با
رکوع و سجود باشد ششم دیوانگی هفتم بیهوشی هشتم
مستی غالب نهم خواب تکیه زده دهم مباشرت فاحشه
بدانکه موجب غسل پنج چیز است اول انزال منی
اگر جهنده با شهوت باشد دوم غایب شدن حشفه
نفاس
سیوم خلاصی زن از حیض چهارم خلاصی زن از
پنجم بیت هر زنی را که کم شود ایام ؛ غسل باید بهر نماز مدام
بدانکه غسل بر چهار وجه است فرض و واجب
و سنت و مستحب و غسل فرض پنج است چنانکه گفته
شد و غسل واجب دو است اول غسل میت دوم غسل

کافر که با جنابت مسلمان شده باشد و غسل سنت چهار است
اول غسل روز جمعه دوم غسل روز عرفه سیوم غسل
هر دو عیدین چهارم غسل احرام حج و غسل مستحب
سه است اول غسل کسی که باسال بالغ شده باشد
دوم غسل کافر که بی جنابت مسلمان شده باشد سیوم
غسل کودک که جنب شده باشد مسئله بدانکه در غسل سه
چیز فرض است اول آب در دهن کردن دوم آب در بینی
کردن سیوم تمام تن را یکبار شستن مسئله بدانکه در غسل
پنج چیز سنت است اول استنجا کردن دویم هر دو دست را
تا بند شستن سیوم نجاست از تن خود دور کردن
چهارم وضو ساختن پنجم تمام تن را سه بار شستن
مسئله بدانکه در تیمم سه چیز فرض است اول نیت کردن

دوم

دوم هر دو دست را بر خاک پاک زدن از برای مالیدن
روی سیوم هر دو دست را بر خاک پاک زدن از برای
مالیدن هر دو دست تا بالای آرنج و شکنندهای تیمم ده
چیز است اول هرچه شکننده وضوست دوم دریافتن
آب اگر قادر بر استعمال آن باشد مسئله بدانکه مسح
بر موزه کسی را جایز است که با طهارت کامله پوشیده
باشد اگر بعد از ان بی وضو شود مسح بر موزه کند
و فرض مسح بر موزه سه خط است مقدار سه انگشت
دست و مدت مسح مسافر را سه شبانه روز است
و مقیم را یک شبانه روز است از وقت حدث و جایز
نیست مسح بر موزه که پاره باشد مقدار سه انگشت
پای و شکنندهای مسح بر موزه چهار چیز است اول

ار جای شکنده وضو است دوم گذشتن مدت مسح سیوم
درآمدن آب در یک موزه ویا هر دو موزه چهارم بیرون
آمدن پای از یک موزه ویا هر دو موزه و آنچه در حکم است
یعنی اکثر قدم بطرف ساق رسد مسئله بدانکه اقل مدت
حیض سه شبانه روز است و اگر ازین کمتر باشد استحاضه
بود و اکثر مدت حیض ده شبانه روز است و اگر ازین زیاده
باشد استحاضه بود و اکثر مدت نفاس چهل شبانه روز است
و اگر ازین زیاده باشد استحاضه بود و اقل مدت نفاس را
حد معین نیست و حکم حایضه و نفاسه این است که ترک کند
هشت چیز را نماز و روزه و جماع و درآمدن مسجد و طواف
خانهٔ کعبه و خواندن قرآن و نوشتن قرآن و گرفتن
مصحف بغیر غلاف ولیکن بعد از حیض و نفاس روزه را

قضا

فصل آرد نه نماز را بدانکه فرایض نماز دوازده
چیز است اول پاکی تن از حدث و جنابت دوم پاکی
جامه و جای سیوم ستر عورت پوشیدن مردان را از ناف
تا زانو و زنان حره را از سر تا قدم مگر روی و دو دست
و دو پای که در حق نماز عورت نیست چهارم شناختن
اوقات نماز پنجم روی بطرف قبله کردن ششم نیت
نماز کردن و این شش چیز را شرایط نماز گویند و شش
فرض دیگر که اندرون نماز است اول تکبیر تحریمه
دوم قیام سیوم قرائت چهارم رکوع پنجم سجود ششم
قعدهٔ آخره مقدار تشهد خواندن و این شش چیز را
ارکان نماز گویند بدانکه واجبات نماز دوازده چیز است
اول خواندن فاتحه دوم ضم کردن سوره با فاتحه

سیوم تعیین کردن قرائت در دو رکعت اولین چهارم
رعایت کردن ترتیب پنجم قعدهٔ اولی ششم خواندن
التحیات در هردو قعده هفتم از نماز بلفظ بیرون آمدن
هشتم در وتر دعای قنوت خواندن نهم تکبیرات عیدین
گفتن دهم در محل بلندی بلند خواندن یازدهم در محل آهستگی
آهسته خواندن دوازدهم تعدیل ارکان بدانکه
در نماز بیست و هشت چیز سنت است هفت در قیام
و هفت در رکوع و هفت در سجود و هفت در قعده
و آن هفت سنت که در قیام است اول هردو دست را
برداشتن تا نرمهای گوش از برای تکبیر تحریمه دوم دست
راست را بالای دست چپ نهادن مردان را زیر
ناف و زنان را بر سینه سیوم هردو چشم را بر سجده گاه

داشتن

داشتن چهارم سبحانک اللهم خواندن پنجم اعوذ
بالله خواندن ششم بسم الله خواندن هفتم آمین
خواندن و آن هفت سنت که در رکوع است اول الله اکبر
گفتن از برای رکوع دوم هر دو چشم را بر پشت پای داشتن
سیوم هر دو زانو را بدست گرفتن چهارم سه بار سبحان
ربی العظیم خواندن پنجم سمع الله لمن حمده گفتن
مر امام را ششم ربنا لک الحمد گفتن مر مقتدیان
را و منفرد را جمع کردن هفتم در قومه آرام کردن
و آن هفت سنت که در سجده است اول الله اکبر گفتن
در اول و آخر سجده دوم در سجده آرام گرفتن
سیوم روی در میان دو کف نهادن چهارم سر با
انگشتان دست و پای را طرف قبله کردن پنجم سه بار

سبحان ربی الاعلی گفتن ششم بر پشت پینی نگاه
کردن هفتم در میان دو سجده قرار گرفتن و آن
هفت سنت که در قعده است اول بر پای چپ نشستن
دوم استاده کردن پای راست را بر سینهٔ انگشتان
در زنان را بر سرین نشستن و هر دو پای را از جانب راست
بیرون آوردن سیوم هر دو دست را بر ران نهادن چهارم
سری انگشتان دست و پای را طرف قبله کردن پنجم در
کنار خود نگاه کردن ششم بر پیغمبر درود گفتن هفتم
اللهم اغفر لی خواندن   بدانکه شکنندهای نماز
بیست و پنج چیز است اول سخن گفتن دوم بقصد
سلام کردن سیوم جواب سلام دادن چهارم چیزی
خوردن پنجم ناله کردن ششم آه کردن هفتم اوه کردن

هشتم گریستن که از ترس و امید خدای تعالی نباشد
نهم بعنه رسرفه تنحنح کردن دهم جواب عطسه دادن
یازدهم خبر نیک یا خبر بد یا خبر عجب کردن اگرچه بذکر
قرآن باشد دوازدهم بغیر از امام خود فتح کردن سیزدهم
گرفتن قرءت از غیر مقتدی خود چهاردهم قرءت را غلط
خواندن چنانچه معنی متغیر شود پانزدهم بر چیز نجس
سجده کردن شانزدهم طلب کردن چیزی از خدای
تعالی مثل چیزی که از بندگان طلبیده شود هفدهم عمل
کثیر کردن هژدهم خنده کردن نوزدهم روی از قبله
گردانیدن چنانچه پشت بقبله شود بستم ترک فرض
کردن بست و یکم برابر استادن زن با مرد اگر در
ادا و تحریمه موافق باشد بست و دوم قرءت را در

مصحف خواندن بیست وسیوم کسی که فرض وقتی میگذارد
و یادش آید که فرض دیگر نگذارده ام اگر صاحب ترتیب باشد
و وقت تنگ نباشد نماز وقتی او فاسد شود بیست و چهارم در
وقت سجده کردن هر دو پای را از زمین جدا کردن بیست و
پنجم پیش از امام استادن مسئله بدانکه سجده سهو واجب
می شود از برای تدارک نقصان که از سبب پنج چیز است
اول تقدیم رکن چنانچه رکوع پیش از قرأت کند دوم تاخیر رکن
چنانچه زیاده بر التحیات خواند در قعدهٔ اولی سیوم تکرار رکن
چنانچه در یک رکعت دو رکوع کند چهارم ترک واجب چنانچه
قعدهٔ اولی را ترک کند پنجم تغیر واجب چنانچه آهسته خواند
در نمازی که بلند باید خواند و یا بلند خواند در نمازی که آهسته باید
خواند مسئله بدانکه نماز جنازه گذاریدن بر میت مومن فرض

کفایه

کفایه است و نماز جنازه را چهار تکبیر است نماز برای خدای تعالی
و دعا برای میت و نیت نماز جنازه را چنین کند نویت
ان ادوي لله تعالی اربع تکبیرات صلوة الجنازه فرض الکفایه
الثناء لله تعالی والدعاء لهذا المیت اقتدیت بهذا الامام متوجها
الی جهة الکعبة الشریفة الله اکبر بعد از تکبیر اول بگوید سبحانک
اللهم وبحمدک وتبارک اسمک وتعالی جدک وجل ثناءک ولا اله
غیرک الله اکبر بعد از تکبیر دوم بگوید اللهم صل علی محمد وعلی
آل محمد کما صلیت وسلمت وبارکت ورحمت وترحمت علی ابراهیم
وعلی آل ابراهیم انک حمید مجید الله اکبر بعد از تکبیر سیوم
بگوید اللهم اغفر لحینا ومیتنا وشاهدنا وغائبنا وصغیرنا
وکبیرنا وذکرنا وانثانا اللهم من احییته منا فاحییه علی
الاسلام ومن توفیته منا فتوفه علی الایمان الله اکبر

اگر کودک باشد بعد از تکبیر سیوم بگوید
اللهم اجعله لنا فرطا واجعله لنا
اجرا وذخرا واجعله لنا شافعا
ومشفعا الله اکبر اگر دختر باشد
بعد از تکبیر سیوم بگوید اللهم اجعلها
لنا فرطا واجعلها لنا اجرا وذخرا واجعلها
لنا شافعة ومشفعة الله اکبر
بعد از تکبیر چهارم سلام کند تمت تمام شد

از که خواهد دعا طمع دارم
زانکه من بنده گنه کارم